

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 27

Pirkanmaan psykiatrian sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden selvitystyöryhmän loppuraportti

21777/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi

Liitteet

1 Monipalveluvaliokunnan lausunto Pirkanmaan psykiatrian sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden selvitystyöryhmän loppuraportista

Aluehallitus päätti kokouksessaan 20.3.2023 (§ 73/2023) käynnistää Pirkanmaan psykiatrian sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden kokonaisselvityksen. Aluehallitus nimesi työlle ohjausryhmän, ja hyvinvointialueen johtaja Marina Erhola asetti 31.3.2023 (§ 66/2023) selvitykselle työryhmän.

Selvityksessä etsitään keinoja palvelujen tarjonnan ja kysynnän epätasapainon korjaamiseksi sekä haetaan yhdessä ratkaisuja henkilöstöä ja johtoa kuormittaneisiin tilanteisiin. Selvitystyön tarkoituksena on muodostaa kokonaiskuva Pirkanmaan hyvinvointialueen psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalvelujärjestelmän nykytilasta, laatia analyysi väestötasoisesta palvelutarpeesta ja palvelujen käytöstä, sekä verrata ja suhteuttaa saatuja tietoja käytettävissä oleviin voimavaroihin.

Lyhyen aikavälin toimenpide-ehdotukset sisältänyt väliraportti esiteltiin aluehallitukselle kesäkuussa 2023. Näiden toimenpiteiden osalta kehitystyö on jo käynnistynyt. Jononpurkua on valmisteltu psykiatrian ja peruspalveluiden yhteistyönä. Jononpurkuhankkeen käytännön toimenpiteinä on

- tiivistetty psykiatrian poliklinikoiden ja peruspalveluiden yhteistyötä;
- uudistettu ja yhtenäistetty hoidon porrastus ja läheteohjeet;
- päätetty ottaa käyttöön vaiheittain digituettu hoidon tarpeen arviointimalli ja aikarajattuja hoitomuotoja;
- valmisteltu lisätyösopimukset ja ostopalveluyhteistyö.

Edellä esitetyillä toimenpiteillä käsittelemättömien läheteiden määrää on saatu vähennettyä. Jonossa olevien hoitotakuun ylittäneiden määrä on kuitenkin pysynyt ennallaan. Saman aikaisesti jonossa olevien kokonaismäärä on kasvanut, joten kokonaistilanne ei ole vielä korjaantunut. Jononpurun ns. toisessa vaiheessa painopiste onkin jonossa olevien hoitamisessa.

Selvitystyö on nyt edennyt loppuraporttivaiheeseen. Loppuraporttiluonnoksessa esitetään nelikohtainen toimenpideohjelma vuosille 2023–2025 tilanteen parantamiseksi. Kehittämistoimenpiteet esitellään tarkemmin oheismateriaalina olevassa diaesityksessä.

Kehittämisohjelma 2023–2025:

1. Kehittämisen mahdollistaminen kokonaisuutta johtamalla:
 - Organisaatiorakenteiden arviointi vuonna 2024

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- Yhteisen toimintakulttuurin rakentaminen vastuupariyhteistyön mallilla
- Potilasprosessien sekä resurssien suunnittelu ja johtaminen yhteistyössä
- Osaamisen ja vaikuttavien hoitomuotojen johtaminen kokonaisuutena.

2. Henkilöstön turvaaminen vaikeutuvassa työmarkkinassa:

- Henkilöstöjohtamisen kehittäminen
- Pirhan houkuttelevuuden ja kilpailukykyisyyden ylläpito työnantajana
- Rekrytointiohjelmien, perehdyttämisen ja erikoistuvien työhyvinvoinnin kehittäminen
- Työvoiman riittävyys ja työn mielekkyys ammattiryhmäkohtaista työnjakoa uudistamalla
- Kokonaisjärkevä ostopalveluiden käyttö

3. Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden vahvistaminen:

- Riittävien konsultaatiopalveluiden turvaaminen vastaanottopalveluihin ja mielenterveys- ja päihdetyön tiimeihin
- Päihde- ja mielenterveyspalveluiden integrointi
- Kiireellisen mielenterveyshäiriöiden avohoidon turvaaminen
- Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden palveluvalikoiman laajentaminen ja digitaalisten hoitomuotojen laaja käyttö
- Palveluketjujen ja työnjaon periaatteiden yhtenäistäminen maakunnassa

4. Kustannusvaikuttavuuden parantaminen rajapinnat ylittävällä yhteistyöllä:

- Asumispalveluiden, laitostuntoutuksen, psykiatrisen sairaalahoidon kustannusten tarkastelu ja optimointi kokonaisuutena.
- Psykiatrisen sairaalatoiminnan turvaaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen keskittämällä psykiatrisen osastohoito
- Psykiatrisen osastohoidon ja avohoidon tila- ja henkilöstösynergioiden lisääminen
- Yliopisto- ja korkeakoulu yhteistyön parantaminen Pirhan pitkän tähtäimen kilpailukykytekijänä
- Järjestötoiminnan roolin selkeyttäminen osaksi palveluketjuja

Selvitystyön loppuraportti käsitellään 14.9.2023 aluehallituksen iltakoulussa. Tämänhetkisen aikataulutuksen mukaan aluehallitus hyväksyy loppuraportin 9.10.2023 kokouksessaan.

Osana selvitystyötä on laadittu suosituksia sisältävä työyhteisöselvitys, joka liitetään loppuraporttiin. Selvitystyö linkitetään strategian toimeenpano-ohjelman tavoitteisiin.

Diaesitys psykiatrian sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen selvitystyön tuloksista on oheismateriaalina.

Ehdotus

Monipalveluvaliokunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- merkitsee tiedoksi psykiatrian sekä päihde- ja mielenterveyspalveluiden selvitystyöryhmän loppuraporttiluonnoksen ja
- antaa kommentit aluehallitukselle.

Kokouskäsittely

Kokouksessa kuultiin vastaava johtajaylilääkäri Sirpa Rainesaloo, joka poistui kokouksesta esittelyn jälkeen.

Keskustelussa valiokunta oli huolissaan yliopistoyhteistyön tilanteesta ja totesi, että sen toimimattomuudesta on tullut myös palautetta. Valiokunta toivoi, että yliopiston suuntaan viestitään tilanteesta ja haasteista selkeästi. Keskustelussa nostettiin myös esille julkisen ja yksityisen puolen palkkauserot ja kiinnitettiin huomiota siihen, millaisia keinoja hyvinvointialueella olisi käytössään työntekijöiden takaisin saamiseksi. Valiokunta nosti esille myös hoitosuhteiden jatkumisen turvaamisen, mikäli palveluja järjestettäisiin uudelleen. Valiokunnan mukaan järjestöyhteistyön näkökulma oli otettu hyvin huomioon ja valiokunnan järjestöiltä saamassa palautteessa on kaivattu yhteistä kehittämistä.

Valiokunta jakaantui neljään pienryhmään valmistelemaan annettavia lausuntoja kokouksessa käsiteltävistä selvityksistä. Lausuntoa valmisteltiin pienryhmässä, johon kuuluivat Mauri Jussila, Henri Backman, Karita Jäppinen, Pasi Turkia ja Mervi Veijola,

Valiokunnan lausunto on muistion liitteenä.

Merkittiin, että vanhusneuvoston puheenjohtaja Antero Saksala sekä hallintoylilääkäri Suvi Liimatainen poistuivat ja valiokunnan jäsen Anne Liimola saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Päätös

Monipalveluvaliokunta

- merkitsi tiedoksi psykiatrian sekä päihde- ja mielenterveyspalveluiden selvitystyöryhmän loppuraporttiluonnoksen ja
- antaa liitteenä olevan lausunnon aluehallitukselle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Nähtävillä Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 29.9.2023.

Otteen oikeaksi todistaa

Tampere
03.10.2023

Nella Lehtinen
VALIOKUNTAKOORDINAATTORI

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 03.10.2023 klo 14:06. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§27

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).